

Nr 653/1993

Given i Helsingfors den 12 juli 1993

Lag

om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/61) 10 kap. 25 a §,

sådan den lyder i lag av den 30 april 1987 (467/87),

ändras 1 kap. 20 och 23 §§, 2 kap. 7 § 2 mom. och 22 a § 1 mom., 3 kap. 13 § 2 mom., 5 kap. 84 § 2 mom., 85 § 1 och 3 mom., 86 § 1 mom. och 90 §, 6 kap. 35 §, 7 kap. 11 § 1 mom., 10 kap. 18 §, 13 kap. 12 § samt 14 kap. 7 § 3 mom.,

av dessa lagrum 2 kap. 22 a § 1 mom. sådant det lyder i lag av 16 april 1982 (287/82) och 14 kap. 7 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 11 oktober 1963 (453/63), samt

fogas till 1 kap. 12 § ett nytt 4 mom., till 2 kap. 22 a §, sådan den lyder i nämnda lag av den 16 april 1982, ett nytt 4 mom., till 4 kap. nya 5 a och 7 a §§ samt till 9 kap. en ny 22 § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

12 §

Frågan om kungsådrans läge och bredd kan genom ansökan göras anhängig vid vattendomstolen.

20 §

Vad 19 § stadgar om vattendrag gäller också bädd och bäcken, som avses i 2 § detta kapitel, i fråga om åtgärder vilka kan förorsaka i 19 § nämnda menliga påföljder som kränker allmänt eller någon annans enskilda intresse. Tillstånd skall sökas hos miljövårdsnämnden så som anges i 10 kap., om ärendet inte annars skall behandlas av vattendomstolen.

23 §

Från en inrättning för industriell eller till sin beskaffenhet därmed jämförlig verksamhet får inte sådana genom förordning angivna ämnen som är farliga för miljön eller hälsan utsläppas eller inledas i marken eller vattendrag i sådana mängder att följder som avses i 19, 20 eller 22 § kan uppkomma. Verksamhetsidkaren skall, så som stadgas genom förordning, i förväg göra en anmälan om verksamheten eller ändring av verksamheten vid den inrättning där här avsedda ämnen behandlas till den tillsynsmyndighet som nämns i 21 kap. 1 §.

Genom förordning kan också stadgas att verksamhetsidkaren i förväg skall göra en anmälan till tillsynsmyndigheten om byggande av eller ibruktage av andra än i 1

mom. åsyftade inrättningar, som förorsakar fara för förorening av vatten, eller en ändring av inrättningens verksamhet. Vad detta moment stadgar om inrättningar gäller även andra därmed jämförbara företag och projekt. Att en anmälan görs befriar inte från skyldigheten att söka tillstånd av en myndighet, om detta krävs enligt denna lag.

2 kap.

Allmänna stadganden om byggande i vattendrag

7 §

Utan avseende på de förutsättningar som nämns i 1 mom. kan sökanden, om förutsättningar för byggande föreligger enligt 6 § i detta kapitel, på ansökan beviljas rätt att i en bädd på någon annans eller ett samfällt område, utan att bädden avsevärt förändras, uppföra en damm jämte fästen, en bro med tillhörande anordningar, en brygga eller pumpinrättning eller någon annan med dessa jämförbar mindre anläggning, liksom rätt att tillfälligt uppdämma vatten på någon annans område. Sökanden kan också ges rätt att på någon annans område utföra rensningsarbete och i mindre omfattning räta ut eller utvidga en bädd samt att på någon annans område upplägga jord som skall avlägsnas, dock inte på en tomt eller byggnadsplats, i en trädgård, på en upplagsplats eller på en badstrand eller något annat område som tagits i särskilt bruk.

22 a §

För att i den mån det är möjligt begränsa att fiskar kommer in i en tilloppskanal eller vattenledning i en inrättning som använder vatten, skall rissel eller andra ändamålsenliga anordningar installeras. En sådan anordning får dock hållas uppdragen när vattendraget är isbelagt, likaså vid islossning.

Skyldigheterna enligt denna paragraf gäller också inrättningar som har byggts med stöd av de stadganden som gällde innan denna lag trädde i kraft.

3 kap.

Tillgodogörande av vattenkraft

13 §

Angår meningsolikheten bolagsavtalet eller upprättande av bolagsordning för ett aktiebolag, som avses i 10 § i detta kapitel, har de som deltar i företaget rätt att hos vattendomstolen anhålla om tillsättande av två skiljemän och en ordförande för dem för att avgöra meningsolikheterna med iakttagande i tillämpliga delar av lagen om skiljeförfarande (967/92).

4 kap.

Farleder och andra områden för samfärd i vatten

5 a §

Sjöfartsverket har rätt att med iakttagande i tillämpliga delar av 5 § utplacera sådana säkerhetsanordningar utanför farled som är nödvändiga för att utmärka grund eller skär eller med anledning av någon därmed jämförbar annan orsak.

7 a §

Försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet har rätt att vid utförande av sina tjänsteåligganden varaktigt på annans område utplacera sådana säkerhetsanordningar som avses i 5 § med iakttagande i tillämpliga delar av vad som den nämnda paragrafen stadgar om rättigheterna för den som sätter i stånd en allmän farled. Detsamma gäller i tillämpliga delar bultar och med dem jämförbara anordningar som behövs för tillfällig ankring eller fästande av en farkost. Om en anordning som avses här är obetydlig, gäller beträffande den vad 5 § 3 mom. stadgar om hjälpanordningar till en säkerhetsanordning, om det inte är fråga om ett sådant i 5 § 2 mom. angivet område som har tagits i särskilt bruk. På säkerhetsanordningar tillämpas 3 § 4 mom.

Försvarsministeriet och gränsbevakningsväsendet kan också i andra än de fall som avses i 7 § 1 mom. beviljas rätt att nyttja eller inlösa lastningsplatser, ankringsplatser eller hamnar som behövs för deras uppgifter.

Om ett ärende enligt denna paragraf skall behandlas av vattendomstolen, skall sökanden ge vattendomstolen en tillräcklig utredning om behovet av den ansökta rättigheten eller åtgärden.

5 kap.

Virkesflottning

84 §

Om skiljemännens behörighet och ansvar gäller lagen om skiljeförfarande.

85 §

Om en part inte inom sju dagar efter att motparten bevisligen har meddelat att han begär skiljeförfarande samt vem han har utsett till skiljeman, tillkännager vem han för sin del har utsett till skiljeman eller om de som skall utse en gemensam skiljeman inte enas om denne eller om skiljemännen inte enas om val av ordförande, skall den allmänna underrätt inom vars domkrets skadan påstås ha inträffat på ansökan av en part förordna en skiljeman eller ordförande enligt lagen om skiljeförfarande. I ett sådant förordnande får ändring inte sökas genom besvär.

En skiljedom skall avfattas skriftligen med anteckning om när och var den meddelades. Domen, som skall undertecknas av skiljemännen, skall tillställas behörig vattendomstol. Ett exemplar av domen skall tillställas varje part som anges i 37 § lagen om skiljeförfarande.

86 §

En part som inte är nöjd med en skiljedom får söka ändring i den hos vattendomstolen. Ett tvistemål som avser detta skall väckas inom 60 dagar från det domen gavs.

90 §

Parterna har rätt att komma överens om att hänskjuta en fråga om ersättande av flottningsskada till handläggning av skiljemän med iakttagande av förfarandet enligt lagen om skiljeförfarande. Härvid skall på motsvarande sätt iaktas 88 §.

6 kap.**Dikning****35 §**

I fråga om ett område för vilket stadsplan eller byggnadsplan gäller samt i fråga om verksamhetsområdet för ett allmänt avloppsverk enligt lagen om allmänna vatten- och avloppsverk tillämpas stadgandena i denna lag om dikning, om inte något annat följer av nämnda lag eller av byggnadslagen (370/58) eller med stöd av dem utfärdade stadganden och bestämmelser.

Som dike räknas också ett sådant avlopp till ett allmänt avloppsverk vars syfte är att leda regn- eller torrläggningssvatten, om inte något annat följer av 10 kap. 2 § 3 mom. Om i ett sådant avlopp i torrläggningssyfte leds ut vatten från det allmänna avloppsverkets verksamhetsområde, kan vattendomstolen på ansökan besluta att området eller en del därav skall behandlas som ett särskilt avsnitt av torrläggningssområdet. Avloppsverket i fråga anses härvid vara nyttohavare.

7 kap.**Vattenståndsreglering****11 §**

Vid vattenståndsreglering skall vad 6 kap. 17 §, 27 § 3 mom. och 28-31 §§ stadgar om dikning tillämpas på motsvarande sätt. Klander och ogiltigförklaring av beslut som fattats vid bolagsstämma skall dock ske genom talan vid vattendomstolen. Beslut i vilket bolagsmännens andel i bolaget eller fördelningen av kostnaderna har fastställts skall klandras inom tre månader och andra beslut inom 60 dagar från mötet. Också ett yrkande, som i fall det som avses i 6 kap. 30 § görs om att den som drar nytta av den torrläggningssregleringen medfört skall åläggas att delta i kostnaderna för regleringen, skall framställas genom talan vid vattendomstolen.

9 kap.**Avledande av vatten för användning såsom vätska och tagande av grundvatten****22 §**

Innehavaren av ett tillstånd enligt detta kapitel att leda eller ta vatten har rätt att i kris- och störningssituationer som gäller vattenanskaffning utan tillstånd av vattendomstolen tillfälligt förse sådana områden med vatten som inte nämns i tillståndet, om detta är nödvändigt för att säkerställa att en kommun eller en större grupp konsumenter får vatten eller annars för att säkerställa ett ur allmän synpunkt viktigt vattenverks verksamhet eller

av något annat jämförbart vägande skäl.

10 kap.

Avloppsvatten och andra ämnen, som förorena vattendrag

18 §

På avlopp som finns på ett verksamhetsområde för ett allmänt avloppsverk enligt lagen om allmänna vatten- och avloppsverk eller på ett område där stads- eller byggnadsplan gäller skall tillämpas vad 6 kap. 35 § 1 mom. stadgar om dikning.

13 kap.

Straffbestämmelser

12 §

Den som försummar sin anmälningsskyldighet enligt 1 kap. 23 § skall, om inte försummelsen är ringa, dömas till böter.

14 kap.

Allmänna stadganden om förfarandet

7 §

Såsom tvistemål handläggs i vattendomstolen mål, som har gjorts anhängiga på något annat sätt än i samband med en ansökan eller anmälan om handräckning eller i samband med en ansökan eller ett straffyrkande, och som beror på olovligt stängande av vattendrag, byggande i vattendrag med kränkning av enskild rätt eller annars utan laga rätt, förorenande av vattendrag eller vatten eller på någon annan sådan åtgärd angående ett vattenområde, mark eller grundvatten som skett i strid mot denna eller tidigare vattenrättslagstiftning, om målet gäller förbud mot en sådan åtgärd, avlägsnande av en inrättning eller anläggning eller återställande av tidigare förhållanden samt ersättning för skada som har orsakats genom den olovlige åtgärden, liksom mål som gäller rättigheter och skyldigheter som grundar sig på beslut med stöd av denna lag eller tidigare lagstiftning samt mål vilka enligt denna lag skall göras anhängiga genom stämning och därmed jämförbara mål.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1993.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

RP 85/93

MiUB 7/93

Helsingfors den 12 juli 1993

**Republikens President
MAUNO KOIVISTO**

Minister Pekka Tuomisto